

مکزیک

لحظه شماری پیوند با سوسيالیسم امریکای لاتین

ترجمه و تدوین: ستاره عسگری

مکزیک با نزدیک به ۸۰ میلیون جمعیت و با یک پاییخت ۲۲ میلیون نفری، از کشورهای فقیر آمریکای جنوبی است. کشوری دارای تاریخ تمدنی مخصوص خود. تاریخ مبارزات اجتماعی و سیاسی مکزیک همیشه نه فقط سرمشق دیگر مردمان زحمتکش این منطقه بوده بلکه حتی بخش خاصی از تاریخ جنبش چپ جهانی به شمار می‌آید.

در تمام طول تاریخ موجودیت این کشور، زحمتکشان و رنجبران مکزیک از مبارزه جهت احراق حقوق خود غافل نبوده اند. جنبش چپ در این سرزمین تاریخی به قدمت تاریخ استثمار و استعمار دارد، مکزیک با قهرمان‌های فراموش نشدنی اش همچون زاپاتا.

به دلیل همسایگی این کشور به ایالات متحده آمریکا، مردمان این سرزمین در ۲۰۰ سال گذشته تاریخی استثماری واستعماری و پر حادثه ای را شاهد بوده اند.

فقر، بیکاری، بهره کشی ارزان از بازوی کار زحمتکشان این سرزمین توسط سرمایه داری نه چندان رشد یافته داخلی، که حتی سوء استفاده از کار زنان و کودکان را نیز برای خود مجاز می‌شمارد.

بحران‌های متعدد اقتصادی حاصل از همراهی نیروهای مدافع و دخیل در سود سرمایه داری غارتگر تحت حمایت امپریالیسم همسایه، این کشور غنی از ثروت و دارائی را به مرکز بحرانی ترین کشور آمریکا لاتین مبدل کرده است.

مهاجرت اجباری انسان‌های فقر و بیکار جهت دسترسی به قطعه نانی برای خود و کودکان خود، تاریخ مرزی پر حادثه ای را مابین مکزیک و آمریکا بوجود آورده است. تمام کوشش‌های آمریکا جهت جلو گیری از عور غیر قانونی انسان‌های گرسنه و بیکار از مرز مکزیک به ایالت تگزاس اغلب از طرف مهاجرین مکزیکی بی‌ثمر می‌ماند. اخیر مسئولین حکومتی آمریکا تصمیم گرفته اند تا در مرزها مابین دو کشور را دیواری آهنین بشنند. دیوار آهنینی که مدافعان سرمایه داری مدعی بودند که در مرزهای اتحاد جماهیر شوروی سابق وجود داشته، اکنون در واقعیت و در مقابل چشم مردم جهانیان در مرزهای دو کشور آمریکا و مکزیک گسترده می‌شود، تامباذا پا بر هنرهای گرسنه مکزیکی از مرزهای مابین دو کشور عبور کرده و با دسترسی به یک زندگی بخور و نمیر در آمریکا به تمدن و چهره به ظاهر زیبای سمبول سرمایه داری جهانی یعنی ایالات متحده آمریکا آسیب وارد کنند. تنها یک نمونه از نمونه‌های بیشمار فجایع اجتماعی مکزیک را اگر بخواهیم نام ببریم موج میلیونی استثمار و کار کودکان در این کشور است. بنا به اعلام رسمی وزارت کار این کشور، مکزیک دارای ۳ میلیون کودک مجبور به کار در بازار کار این کشور است. ۲ میلیون نفر از این کودکان فقط دارای ۱۲ تا ۱۴ سال سن می‌باشند. به اغلب این کودکان دختر و پسر از طرف کار فرماحتی مزد و عده داده شده نیز پرداخت نمی‌شود. تقریباً همگی این ۳ میلیون کودک به دلیل گرسنگی و اشتغال جباری بی‌سواد هستند. به این کودکان بدون پناه و مظلوم حتی در محیط کار تجاوز می‌شود.

تورم سراسام آور و افزایش بی وقفه قیمت‌ها با نزول دستمزدها همراه است؛ بطور مثال طی روزهای ۱۰ تا ۱۳ ژانویه ۲۰۰۷ در بسیاری از شهرها و ایالات مکزیک، صدها هزار تن علیه گرانی اصلی ترین ماده غذایی در این کشور - تورتیجا - دست به نظاهرات زدند. این نان که غذای اصلی مردم مکزیک به شمار می‌آید طی چند ماه به چهار برابر قیمت رسیده

است. زنان تظاهر کننده بر علیه دولت دست راستی فلیپه کالدرون شعار می دادند. تورتیجا از پودر ذرت و حبوبات تولید می شود. بدنبال کمبود کاذب تورتیجا. که در چندین ماه گذشته در بازار مکزیک ایجاد شده، سرمایه داران و محتکران قیمت ها را افزایش داده اند.

بحران سیاسی حتی در درگیری های تن به تن مجلس قانون گزاری این کشور چهره خود را نشان می دهد. پارلمان کشور در اختیار نیرو های حزب چیگرای انقلابی مکزیک است و عوامل راست حداقل در مجلس مرتبا می کوشند تا در کار نیروهای متفرقی مسلط بر مجلس تاثیر منفی بگذارند.

اکنون رنج بی حقوقی اقتصادی و سیاسی این ملت ستمکشیده را در مسیر تداوم مبارزات تاریخ گذشته خود قرارداده است. در جنوب مکزیک ایالت چیاپاس از یک سو شاهد جنبش عمیقاً مردمی زاپاتیست ها به رهبری فرمانده **مارکوس** می باشد. این ایالت عملاً از مدار سیاسی حکومت مکزیک خارج شده و مردم فقر و زحمتکش منطقه با شعار های کمونیستی خواستار اعتراف مسئولین مکزیک به وجود یک ایالات خود مختار می باشند. در بخش شمال غربی ایالت چیاپاس در ایالت اوخاکا جنبش چپ مکزیک قدرت بازویان پر توان خود را به نمایش گذاشته است. مبارزات انتخاباتی مکزیک نیز نشان می دهد که در صورت ضعف نسبی نیروهای دست راستی در اقدامات توطئه گرانه و تقلبات انتخاباتی، مردم با کمترین انرژی قادرند صحنه سیاسی مکزیک را به نفع خود به عنوان هواداران نیروهای چپ مکزیک تغییر دهنند.

مهم ترین مشکل سیاسی موجود در بین نیرو های چپ این کشور عدم درک متقابل است. جنبش زاپاتیستی حاکم بر ایالت چیاپاس با وجود نفوذ سیاسی کامل در میان مردم چیاپاس، بدليل داشتن ریشه در مبارزات چریکی (حتی توده ای) از «چپ روی کودکانه» ای رنج می برد که این چپ روی نقشی منفی در به رسمیت شناسی دیگر نیروهای چیگرای مکزیک را باعث می شود. در انتخابات اخیر ریاست جمهوری مکزیک جنبش زاپاتیستی با روش های چپ روانه، شرکت در انتخابات سراسری را تحريم کرده بود و این عمل با توجه به فاصله اندک آرای کاندیدای حزب انقلابی چپ مکزیک (لوپز) با حریف دست راستی خود، عملابهانه تقلب و اعمال روش های غیر قانونی جهت انتصاب «فلیپه کالدرون» رئیس جمهور فعلی را فراهم کرد.

این انتخابات در دوم یولای ۲۰۰۶ بر گزارشد. در این انتخابات رقیب راستگرا و مورد حمایت سرمایه داری داخلی و محافل اقتصادی خارجی، «فلیپه کالدرون» با کاندید چیگرا، از «حزب انقلابی مکزیک» به مبارزه انتخاباتی وارد شدند که با توجه به حمایت دولت راست مکزیک از تقلب های آشکار انتخاباتی طرفداران «فلیپه کالدرون» و حتی با وجود اعتراف قوئه قضائیه مکزیک به موضوع تقلبات و تأکید آن بر امکان پیروزی «لوپز» کاندید چیگرا در شرایطی برابر و غیر توطئه آمیز، بالاخره با وجود اعتراضات چندین ماهه مردم، «فلیپه کالدرون» به کرسی ریاست جمهوری نشانده شد. توطئه انتخاباتی محافل راست مردم زحمتکش مکزیک را به سوی اعتراضات دیگری سوق داد. هنوز ۶ ماه از تقلبات انتخاباتی ریاست جمهوری و حضور دائم طرفداران لوپز و هوادارانش در خیابان های شهر نگذشته بود که جرقه ای را که ده ماه قبل از انتخابات با تظاهرات مسالمت آمیز مردم جان به لب رسیده سرکوب شده بود شعله ور شود. مردم اوخاکا که در دو سال قبل و در انتخابات ایالتی با ترفند های مرسوم محافل راست مجبور به تحمل فرمانداری وابسته به منافع بورژوازی بزرگ و قاچاقچیان عمدۀ مواد مخدر، بنام «اولیس رویز» شده بودند، در ۱۶ اکتبر جهت احراق حقوق پایمال شده خود دست به تظاهرات زدند. در روز ۲۷ اکتبر ۲۰۰۶ شبه نظامیان وابسته به دولت با حمایت اولیس رویز، مسلحانه به تظاهرات ۷۰ هزار معلم مدارس ابتدائی شهر "اوخاکا" حمله کردند.

راهپیمایی اعتراض معلمان با بورش نیروهای نظامی مستقر در پادگان شهر به خون آغشته شد.

در اثر این حمله نظامی به تظاهرکنندگان ۴ نفر کشته شدند. یک نفر از کشته‌ها روزنامه نگار و ۳ تن دیگر معلم بودند، ۲۰۰ نفر نیز در این تظاهرات مجرح شدند. مردم خواستار استعفای فرمانده نظامی فاسد مستقر در پادگان شهر و استاندار شدند. ارتضی زاپاتیستی طی اطلاعیه‌ای خواستار کمک مردم به معلمین اعتصابی شد. مردم شهر شورای خلقی تشکیل داده و اداره شهر را در اختیار خود گرفته و شهر را سنگر بندی کردند. شورای خلقی شهر (APPPO)، رادیوئی را از طریق دانشگاه شهر راه اندازی کرد و بین طریق ارتباط را تنظیم کرد.

جوانان خشمگین همچنان، در اعتراض به وحشیگریهای پلیس، در محلات مختلف شهر تجمع شده و با پرتاب چوب، سنگ و آتش زدن لاستیک با ماموران به زد و خورد می‌پردازند. کمیته اعتصاب معلمان، استاندار این منطقه را مسئول اصلی سرکوب این اعتراضات دانسته و استعفای او را یکی از شروط اصلی پایان یافتن اعتراض‌ها اعلام کرد. «لوپز» کاندیدای چیگرانی انتخابات ریاست جمهور از حزب انقلابی مکزیک و طرفداران او نیز شدیداً از این اعتراض‌های مردمی حمایت می‌کنند.

این تظاهرات ۹ ماه است که در اوحاکا ادامه دارد. نیروهای انتظامی - امنیتی در طول ۹ ماه گذشته قادر نبوده اند که اعتراضات عمیقاً مردمی این شهر را سر کوب کنند. آنچه که مسلم است این است که این اعتراض به عنوان نقطه عطف دیگری در تاریخ مبارزات نیروهای چپ و سوسیالیست مکزیک ثبت خواهد شد. کشور مکزیک یکی از مناطق پر تلاطم آمریکایی جنوبی است. منطقه‌ای در تاب و تاب سمتگیری سوسیالیستی است. اکنون سؤال این است: مکزیک چه وقت به زنجیره منطقه‌ای کشورهای با دولت سوسیالیستی خواهد پیوست؟

راه توده ۱۲۴ ۲۰۰۷، ۲۰۰۷